

– Забезпечення прозорості під час здійснення будь якої діяльності;

– Забезпечити безумовне виконання заходів, що прямо направлені на боротьбу з корупцією.

Узагальнююче все вище сказане, можна прийти до висновку, що корупція не є «основним» елементом інвестиційної діяльності, так само, як і будь якої іншої діяльності і її вдало і якісно можна побороти, при цьому задіявши лише декілька основних заходів, що значно могли б змінити ситуацію в країні.

Не дивлячись на те, що самі корупційні механізми вкоренилися досить глибоко у всі сфери людської діяльності, побороти її зрештою можна, і саме в сфері інвестицій, якомога якісніше це може бути здійснено за умови прозорого здійснення діяльності, безумовного підтримання закону та виконання всіх заходів, що в свою чергу націлені на безпосередню боротьбу з корупцією, постійно контролювати та здійснювати моніторинг діяльності суб'єктів різних сфер діяльності, які задіюються при інвестиційній діяльності, а також вчасно інформувати відповідні органи про вчинені корупційні правопорушення, що і може стати міцною фундаментальною основою, до побудови без корупційної держави, не тільки під час здійснення інвестування.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про запобігання корупції».
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

2. Дударець Д. В. Джерела міжнародно-правового регулювання інвестиційних відносин в Україні / Д. В. Дударець // Судова апеляція. 2016. № 2. С. 90–100.

Марченко Олена Львівна,

здобувач кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ

СУБ'ЄКТИ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА, БУДІВЕЛЬНИХ НОРМ, СТАНДАРТІВ І ПРАВИЛ ПІД ЧАС БУДІВНИЦТВА

На сьогоднішній день корупція нажаль є широко розповсюдженим явищем, та викликає занепокоєння серед громадськості як в середині держави, так і за її межами. Це негативне явище одночасно розповсюджене як у державній сфері, так і серед бізнесу. Не становить виключення і сфера будівництва, оскільки враховуючи її розгалуженість, масштабність, кількість процесів, які вона охоплює, а також беручи до уваги форми і методи роботи будівельних організацій – усе це робить сферу будівництва надто чутливою та вразливою з точки зору корупційної складової. Корупція у сфері будівництва можлива на різноманітних рівнях, наприклад це може бути

як не належна діяльність організації в цілому, так і діяльність окремо взятих працівників будівельної організації, контрольного органу.

За даними Transparency International, «ніде корупція не вкоренилася так сильно, як в будівельному секторі». Саме тому будівельний сектор широко відомий як один з найбільш корумпованих у світі. Сфера будівництва постійно займає верхні рядки Індексів хабародавців Transparency International та вважається сферою, найбільш схильною до підкупу. Шкода, завдана в наслідок корупційних дій, оцінюється в 20–30 відсотків від вартості проекту, і така динаміка є поширеною [1, с. 23–34].

Корупційні ризики на фоні порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва обумовлені насамперед особливостями суб'єкта правопорушення. Так, суб'єкт даного адміністративного проступку – спеціальний (посадові особи підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності) у чч. 3–18 статті; як громадяни, так і посадові особи – у чч. 1 і 2 цієї статті [2, с. 140].

Дані категорії суб'єктів можуть вчиняти корупційні правопорушення з метою уникнення відповідальності за допущені проектні порушення; порушення, «спрошення» та «пришвидшення» дозвільних процедур; завідомо незаконне зменшення собівартості будівельних робіт з метою їх завищення та отримання неправомірної вигоди з різниці тощо.

Саме тому суб'єкти порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва можуть бути класифіковані наступним чином:

1. Посадові особи підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності (особи, відповідальні за забезпечення здійснення авторського та технічного нагляду (посадові особи підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності); особи, відповідальні за здійснення авторського нагляду; особи, відповідальні за здійснення технічного нагляду;). В силу своїх посадових обов'язків та специфіки виконуваних функцій, останні піддаються впливу значних корупційних ризиків.

2. Громадяни (фізичні особи).

У даному випадку суб'єктом адміністративного проступку виступає фізична особа (замовник), яка має у власності або у користуванні земельну ділянку, об'єкт нерухомості тощо. Порушуючи вимоги законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва, вони несуть адміністративну відповідальність, однак досить часто з метою уникнення відповідальності, останні вдаються до вирішення «питання» корупційними методами з метою уникнення покарання.

Не менш впливовим з точки зору корупційних ризиків є безпосередньо характер будівельних проектів. Складність оформлення проектних та дозвільних документів, завдань, калькуляції та оцінки елементів проекту, різноманітних механізмів закупівель, контрактної структури договорів, різноманітності навичок, ступеня участі держави

в проектах, прихованої роботи, етапів проекту, унікальності проектів, розміру проектів – усе це робить можливою корупцію, шахрайство та інші злочинні дії [3, с. 13–17]. Більш того, складні договірні процеси та схеми з їх реалізації, якими відома будівельна галузь значно ускладнюють боротьбу з корупцією в будівельній галузі.

Цікавою є думка Н. Стенсбері який стверджує, що багато будівельних проектів (особливо тих, що належать чи реалізуються державними інституціями) реалізуються в умовах суворої цінової таємниці, а галузеві норми зумовлюють збереження секретності елементів вартості проектів (ціни предметів) навіть в тих випадках, коли витрачаються державні кошти. Це означає, що конфіденційність зазвичай має пріоритет над громадськими інтересами. Така культура не тільки допомагає і сприяє корупції, але і робить її латентною [4, с. 36–48].

Список використаних джерел

1. Wells, J. (n.d.). Corruption and collusion in construction: a view from the industry. *Corruption, Grabbing and Development*, 23–34. doi: 10.4337/9781782544418.00010.

2. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення / За заг. ред. С.В. Петкова. К. «Центр учбової літератури», 2016. С. 140.

3. Shreide, T., 2006. *Is it wrong to rank? A critical assessment of corruption indices*. WP 2006:1. Chr. Michelsen Institute; pp. 13–17.

4. Stansbury, N., 2005. *Exposing the foundations of corruption in construction. Global construction report 2005; special focus on corruption in construction and post-conflict reconstruction*. Transparency International, pp. 36–48.

Мищенко Аліна Володимирівна,

аспірантка кафедри конституційного права
і прав людини Національної академії
внутрішніх справ

ОБМЕЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Питання обмеження соціально-економічних прав в умовах протидії корупції є надзвичайно актуальним, оскільки подолання корупції вцілому матиме позитивний вплив на стан забезпечення прав людини. Адже, очевидно, що корупція негативно впливає на можливість реалізації прав людиною в повному обсязі і призводить до незаконних обмежень соціально-економічних прав.

Масштабна глобалізація світової економіки, яка безпосередньо пов'язана із діяльністю транснаціональних інституцій визначає та детермінує реформування національного законодавства країн з низьким рівнем економіки. Такі зміни орієнтують держави на створення сприятливих умов для іноземних інвестицій, йдучи на поступки всупереч інтересам народу, зокрема, і в Україні. Характерною